

डुःसंतुष्ट (2. डुप् + सं°) adj. unzufrieden, missvergnügt HIT. I, 22.

डुःसंधान (2. डुप् + सं°) adj. schwer zusammenzufügen, — zu vereinig-
gen, — zu versöhnen: मूढ इव सुखमेवो डुःसंधानश्च दुर्जनो भवति PAÑ-
KAT. II, 36.

डुःसंधेय (2. डुप् + सं°) adj. dass.: भिन्ना हि सेना नृपते डुःसंधेया भवत्यु-
न MBH. 3, 3827.

डुःसम (2. डुप् + सम) adj. = दुर्गत, असमञ्जस TRIK. 3, 2, 6. — Vgl.
डुःषम.

डुःसमतिक्रम (2. डुप् + सं°) adj. worüber man schwer hinweg kommt
VJUTP. 137.

डुःसमीक्ष्य (2. डुप् + सं°) adj. schwer zu erblicken, — zu Gesicht zu
bekommen MBH. 7, 1928.

डुःसंपाद् (2. डुप् + सं°) adj. wozu schwer zu gelangen ist: अथर्वग
DAÇAK. 63, 3.

डुःसंपाद्य (2. डुप् + सं°) adj. dass. ÇAMK. zu KATHOP. 3, 14. ज्ञानमार्ग-
स्य डुःसंपाद्यत्वम् 15.

डुःसह (2. डुप् + सह) 1) adj. f. आ schwer zu ertragen, unerträglich,
unwiderstehlich: कुम्भीपाकान् M. 12, 76. तेषामापततां वेगः करिषां डुः-
सहो ऽभवत् MBH. 3, 2540. 4, 767. HIP. 2, 9. HARIV. 11097. R. GORR. 4, 44.
23. 4, 29, 23. MRĀKH. 146, 3. RAGH. 3, 37. 11, 20. KUMĀRAS. 5, 42. ÇĀK. 78.
VIKR. 73. KATHĀS. 19, 47. PAÑKAT. V, 34. RĀGA-TAR. 1, 184. KĀURAP. 50.
BHĀG. P. 3, 4, 23. 17, 21. 6, 11, 9. VET. 2, 10. — 2) m. N. pr. a) eines der
100 Söhne des Dhṛtarāṣṭra MBH. 1, 2447. 2725. 2728. 4541. 4, 1151.
7, 5564. — b) eines Sohnes des Purukutsa und Vaters des Saṃbhūti
MATSJA-P. in VP. 371, N. 5. — c) eines bösen Dämons MĀRK. P. 50, 38.
figg. — 3) f. आ a) Bein. der Çrī MBH. 12, 8154. 8156. — b) N. eines
Strauchs (नागदमनी) RĀGAN. im ÇKDR. — Vgl. डुःषह, डुर्विषह, डु-
प्रमह.

डुःसहाय (2. डुप् + सं°) adj. schlechte Gefährten habend, von Allen
verlassen MBH. 5, 1861.

डुःसान्नि (2. डुप् + सा°) m. ein falscher Zeuge R. 3, 18, 34.

डुःसाधिन् m. Thürsteher ÇABDAM. im ÇKDR. — Vgl. दौःसाधिक.

डुःसाध्य (2. डुप् + सा°) adj. 1) schwer zu vollbringen: किं नाम मम
डुःसाध्यम् HARIV. 14471. 15620. अर्थी: KĀM. NĪTIS. 13, 40 = PAÑKAT. II,
26. — 2) mit dem man schwer fertig wird: दुर्गस्यो डुःसाध्यो रिपुर्भव-
ति PAÑKAT. 56, 10. — 3) schwer herzustellen, — zu heilen: संगरे निरुतो
देव डुःसाध्यः HARIV. 16132.

डुःसेव्य (2. डुप् + से°) adj. schwer zu gebrauchen, — zu handhaben,
zu behandeln: चपलस्वभावाः डुःसेव्या दुर्गच्छा भावतस्तथा । प्राज्ञस्य
पुरुषस्येह यथा वाचस्तथा स्त्रियः ॥ MBH. 13, 2225.

डुःस्त्री (2. डुप् + स्त्री) f. ein böses Weib gaṇa युवादि zu P. 5, 1, 130.

डुःस्थ und डुस्थ (2. डुप् + स्थ) adj. f. आ nicht fest stehend, wankend,
sich in steter Unruhe befindend (eig. und übertr.) BHĀG. P. 1, 16, 35. 4,
11, 21. 24, 61. MĀRK. P. 49, 5. RĀGA-TAR. 4, 375. 691. डुस्थं (adv.) स्या un-
wohl sein AMAR. 29. = दुर्गत dem es schlecht geht, arm, elend AK. 3, 1,
49. H. 358. a. n. 2, 217. MRD. th. 8. = मूर्ख thöricht H. a. n. MRD. = डुःखे-
न तिष्ठति MRD.

डुःस्थित und डुस्थित (2. डुप् + स्थित) 1) adj. dass.: न कर्त्तव्यत्वा-

पि च डुःस्थिता मतिर्लभेत वाताकृतनैरिवास्पदम् BHĀG. P. 1, 5, 14. वत्स-
विवेकस्य कीदृशो वृत्तात् इति डुःस्थितमिव मे हृदयम् PRAB. 84, 1. स-
मर्थकृतापातचित्तासततडुस्थित RĀGA-TAR. 4, 479. 6, 327. — 2) n. eine
unpassende Art zu stehen MBH. 3, 14669 (lies: °स्थितादु°) = 12, 3084.

डुःस्थेय (2. डुप् + स्थेय) adj. schwer zu stehen, n. ein schwieres Stehen:
सुस्थेयं नुरधारामु निशितासु — धारणामु तु योगस्य डुःस्थेयमकृतात्मभिः
MBH. 12, 11090.

डुःस्नान (2. डुप् + स्नान) n. ein schlimmes, unheilvolles Baden HA-
RIV. 3413.

डुःस्पर्श (2. डुप् + स्पर्श) 1) adj. schwer zu berühren, — anzufassen:
पाणिना शशी MBH. 13, 2109. unangenehm zu berühren, für das Gefühl
unangenehm MED. Ç. 20, 21. ववौ वायुः मुहुःस्पर्शः BHĀG. P. 3, 17, 5. — 2)
m. das stachelige Alhagi Maurorum Tournef. AK. 2, 4, 3, 10. MED. = ल-
ताकरञ्ज RĀGAN. im ÇKDR. — 3) f. आ N. verschiedener Pflanzen: So-
lanum Jacquinii Willd. (vgl. लुङ्ग°) AK. 2, 4, 3, 12. MED. Alhagi Mauro-
rum Tournef., Mucuna prurius Hook., Cassyia filiformis L. RĀGAN.
im ÇKDR. — Suçr. 2, 78, 15. 515, 3.

डुः[ः]स्पृश (2. डुप् + स्पृश m. nom. act.) adj. unangenehm zu berüh-
ren, anzufassen: वनं निर्विषयाकारं विषान्नमिव डुःस्पृशम् HARIV. 3645.

डुःस्पृष्ट und डुस्पृष्ट (2. डुप् + स्पृष्ट) 1) n. geringe Berührung; die
Thätigkeit der Zunge, durch welche die Laute प, र, ल, व hervorge-
bracht werden, RV. PRĀT. 13, 3. — 2) m. ein durch diese Thätigkeit her-
vorgebrachter Laut ÇIKSHĀ 3 in Ind. St. 4, 349.

डुःस्फोट (2. डुप् + स्फोट) m. eine Art Waffe (schwer zu sprengen)
H. 787. डुःस्फोट oder डुःस्फोटार (डुःस्फोट + अर Speiche) m. H. Ç. 147.

डुःस्वन (2. डुप् + स्वन) adj. f. आ übel tönend: डुन्दुभि MBH. 3, 7241.

डुःस्वप्न (2. डुप् + स्वप्न) m. ein böser Traum GOBU. 3, 3, 25. R. GO. B.
2, 71, 23. °दर्शन ÇĀNKH. GRHJ. 5, 5. R. 5, 27, 8. MĀRK. P. 31, 22. °नाशन
MBH. 13, 7048. HARIV. 8439. °नाश BHĀG. P. 8, 4, 14. °उपशान्ति 15. डुः-
स्वप्नं प्रतिर्कृति MBH. 13, 4171.

डुःस्वप्नप्रतिबोधन (2. डुप् + स्वप्न - प्र°) adj. schwer aus dem Schlafe
zu erwecken R. 5, 81, 53.

1. डक्, दोग्धि DHĀTUP. 24, 4. डुर्कृति, दौकृत्, डुकीयत्, डुकीयन्, अ-
धोक्, निरुडकृत्, अडकृन्, अडकृन् (AV. 8, 10, 14), डुर्कृस्; अधुन्त् (P. 3,
1, 45. VOP. 9, 46) und अडन्त् (vgl. RV. PRĀT. 4, 41), धुर्त्तन्, डुर्त्तन्; डुदो-
कृ, डुदौकृय, डुडकृस् (डुडकृस् BHĀG. P. 5, 15, 9); धोह्यति, दोग्धा Kār.
6 aus Siddh. K. zu P. 7, 2, 10. med.: दोग्धे, दौकृते, डुर्कृ 3. sg., धुते 2. sg.,
डुर्कृ, डुर्कृते und डुकृते 3. pl., डुकीत potent., अडकृ 3. pl. ved. Schol.
zu P. 7, 1, 8. 41. धुक्व, डुकृाम् 3. sg., डुर्कृाम् und डुकृताम् 3. pl., partic.
डुर्कृान, डुर्कृान् (RV. 9, 107, 5. 42, 4) und डुर्कृान (दिवो न यस्य रेतसो डुर्कृा-
नाः पन्थोसो पत्ति RV. 4, 100, 3); aor. अडुग्ध und अधुन्त P. 7, 3, 72. 73.
8, 130. 9, 46. धुन्त 3. sg. RV. 6, 48, 12. अधुन्त 3. pl. 9, 2, 3. 110, 8.
धुर्त्तन् 8, 7, 3. धुन्तीर्मेहि TS. 1, 6, 4, 3. धुर्त्तस्व RV. 8, 13, 25. धोह्ये. — डु-
ग्धा, दोग्धुम्, दोग्धोस् (ÇAT. BR.). 1) melken, auch vom Ausziehen des
Safes aus den Soma-Pflanzen; dann überh. ausbeuten, Nutzen —.
Vorthell ziehen aus; mit dem acc.; act.: धेनुं न वामरीमंशुं डुक्त्वाग्निभिः
RV. 1, 137, 3. 3, 36, 7. अघोग्निर् स्तूर्यः 4, 19, 7. पृथ्वा यद्दध्वापयो डु-
कृः 2, 34, 10. 36, 1. 8, 38, 3. 61, 7. 16. अमुं वा कृतेर्डुडकृः 9, 79, 4. 2.